

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

KASIM 2024
Sayı 139

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

<u>Küresel Endeksler</u>	1
<u>Küresel Piyasalar</u>	1
<u>Büyüme Oranı</u>	2
<u>Enflasyon Oranı</u>	3
<u>Faiz Oranı</u>	4
<u>Sanayi Üretim Endeksi</u>	5
<u>İmalat PMI Endeksi</u>	6
<u>İşsizlik Oranı</u>	7
<u>Dış Ticaret</u>	8
<u>Döviz Kurları</u>	9
<u>Dünya Borsaları</u>	10
<u>Teknoloji ve İnovasyon Gündemi</u>	11

TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GÜNCEL GELİŞMELER

<u>Enflasyon - Ekim 2024</u>	12
<u>Sanayi Üretim Endeksi - Eylül 2024</u>	13
<u>Kapasite Kullanım Oranı - Ekim 2024</u>	14
<u>Hane Halkı İşgücü Verileri - Eylül 2024</u>	15
<u>Güven Endeksleri - Ekim 2024</u>	16
<u>Bütçe Gerçekleşmeleri - Ekim 2024</u>	16
<u>Ödemeler Dengesi - Eylül 2024</u>	17
<u>Dış Ticaret Verileri - Eylül 2024</u>	18
<u>Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye</u>	19
<u>Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir</u>	20

KÜRESEL ENDEKSLER

GLOBAL İMALAT PMI ENDEKSİ

Ekim 2024 49,4

Eylül 2024 48,7

Global imalat PMI endeksi ekimde 0,7 puan yükseldi.

DÜNYA TİCARET HACMİ ENDEKSİ

Temmuz 2024 103,7

Haziran 2024 104,0

Dünya Ticaret Hacmi temmuzda %0,3 geriledi.

MSCI DÜNYA ENDEKSİ

Ekim 2024 3.647

Eylül 2024 3.723

Morgan Stanley Dünya Endeksi ekimde %2 geriledi.

KÜRESEL GIDA FİYATLARI ENDEKSİ

Ekim 2024 127,4

Eylül 2024 124,9

Küresel gıda fiyatları ekimde %2 yükseldi.

BALTİK KURU YÜK ENDEKSİ

Ekim 2024 1.388

Eylül 2024 2.084

Baltık Kuru Yük Endeksi ekimde %33,4 geriledi.

MSCI GELİŞEN ÜLKELER ENDEKSİ

Ekim 2024 1.120

Eylül 2024 1.170

Morgan Stanley Gelişen Ülkeler Endeksi ekimde %4,4 geriledi.

KÜRESEL PİYASALAR

HAM PETROL (\$)

Ekim 2024 68,8

Eylül 2024 67,8

Ham petrol fiyatı ekimde %1,5 yükseldi.

ALTIN/ONS (\$)

Ekim 2024 2.659

Eylül 2024 2.749

Altının ons fiyatı ekimde %3,8 yükseldi.

GÜMÜŞ/ONS (\$)

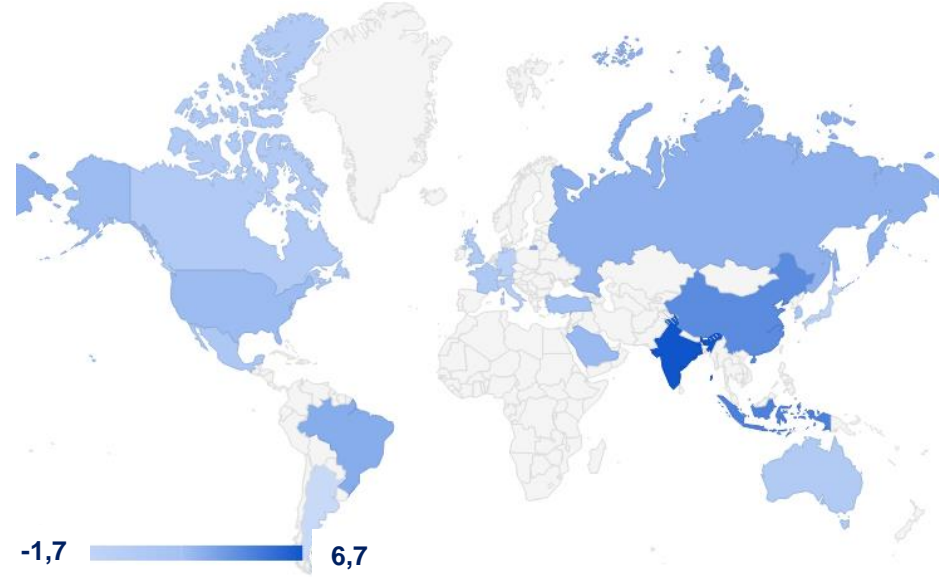
Ekim 2024 32,8

Eylül 2024 31,3

Gümüşün ons fiyatı ekimde %4,7 yükseldi.

G20 ÜLKELERİ	Güncel Büyüme (%)	Bir Önceki Büyüme (%)	Güncel Dönem
Hindistan	6,7	7,8	Haziran/2024
Endonezya	5,0	5,1	Eylül/2024
Çin	4,6	4,7	Eylül/2024
Brezilya	3,3	2,5	Haziran/2024
Rusya	3,1	4,1	Eylül/2024
S. Arabistan	2,8	-0,3	Eylül/2024
ABD	2,7	3,0	Eylül/2024
Türkiye	2,5	5,3	Haziran/2024
G. Kore	1,5	2,3	Eylül/2024
Meksika	1,5	2,1	Eylül/2024
Fransa	1,3	1,0	Eylül/2024
Avustralya	1,0	1,3	Haziran/2024
İngiltere	1,0	0,7	Eylül/2024
Euro Bölgesi	0,9	0,6	Eylül/2024
Kanada	0,9	0,6	Haziran/2024
İtalya	0,4	0,6	Eylül/2024
G. Afrika	0,3	0,5	Haziran/2024
Almanya	-0,2	-0,3	Eylül/2024
Japonya	-1,0	-0,9	Haziran/2024
Arjantin	-1,7	-5,1	Haziran/2024

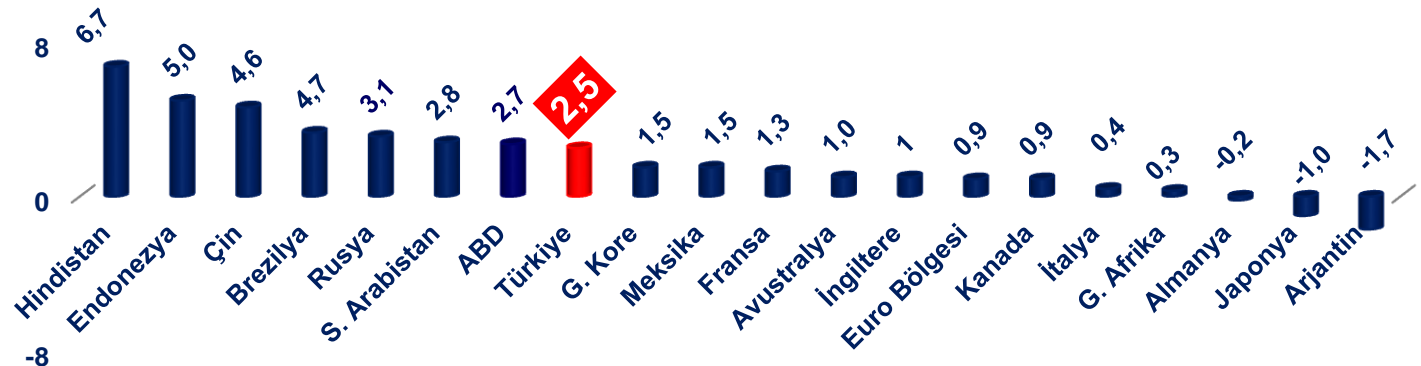

Güncel veriler itibarıyla,

En çok büyüyen 3 ülke;
Hindistan, Endonezya ve Çin

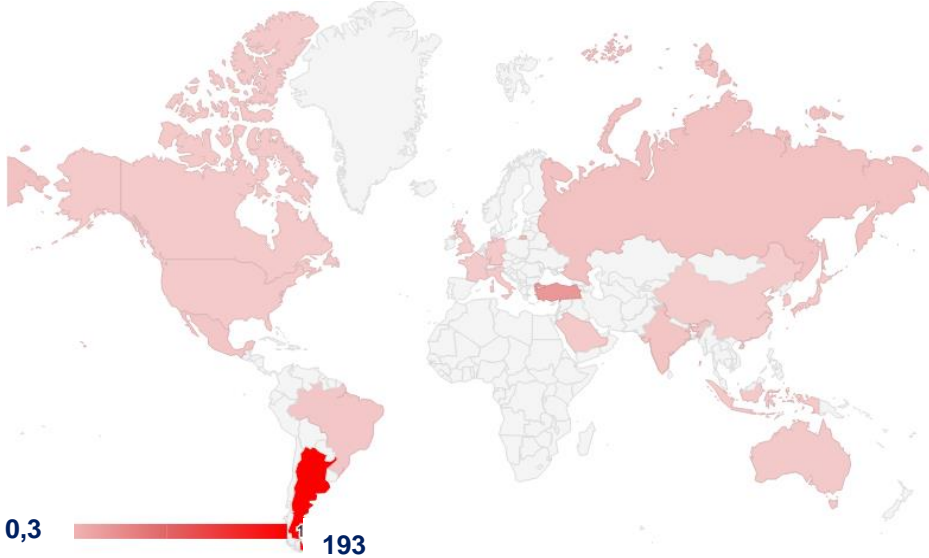
En çok daralan/az büyüyen
3 ülke; Arjantin, Japonya ve
Almanya oldu.

2024 yıl sonuna ve 2025 yılına yönelik beklentiler; enflasyonun büyük ölçüde kontrol altına alınmasıyla, büyümenin bir miktar ivmelenmesi ancak bunun uzun vadeye yayılması ve yavaş ilerlemesi şeklinde öngörülmüyor.

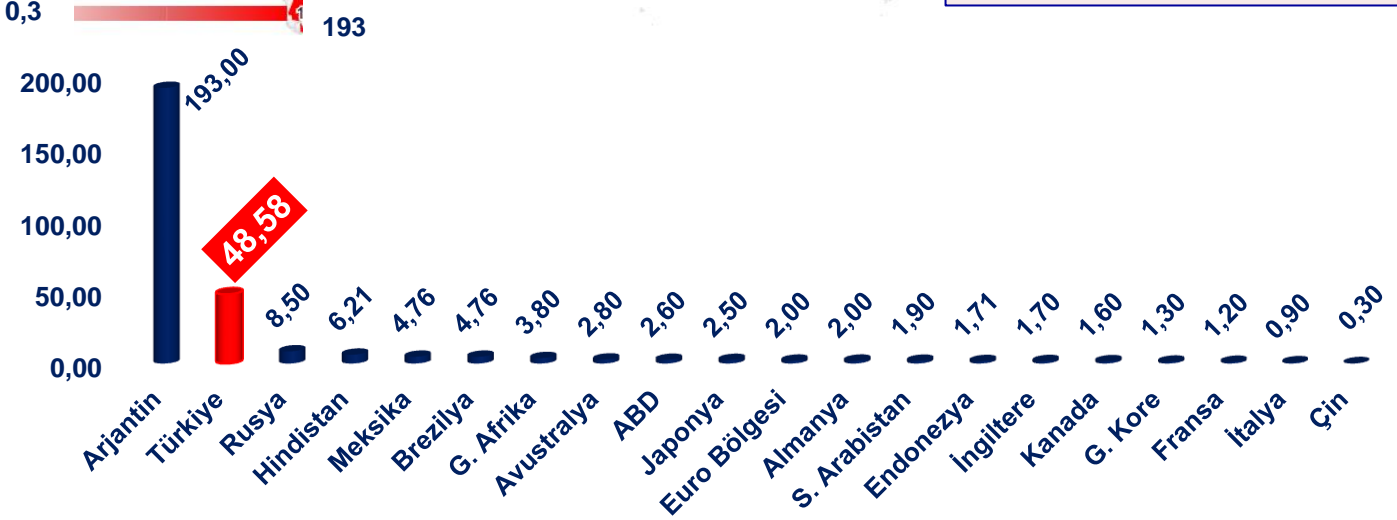

G20 ÜLKELERİ	Güncel Enflasyon (%)	Bir Önceki Ayın Enflasyonu (%)	Güncel Dönem
Arjantin	193,00	209,00	Ekim/2024
Türkiye	48,58	49,38	Ekim/2024
Rusya	8,50	8,60	Ekim/2024
Hindistan	6,21	5,49	Ekim/2024
Meksika	4,76	4,58	Ekim/2024
Brezilya	4,76	4,42	Ekim/2024
G. Afrika	3,80	4,40	Eylül/2024
Avustralya	2,80	3,80	Eylül/2024
ABD	2,60	2,40	Ekim/2024
Japonya	2,50	3,00	Eylül/2024
Euro Bölgesi	2,00	1,70	Ekim/2024
Almanya	2,00	1,60	Ekim/2024
S. Arabistan	1,90	1,70	Ekim/2024
Endonezya	1,71	1,84	Ekim/2024
İngiltere	1,70	2,20	Eylül/2024
Kanada	1,60	2,00	Eylül/2024
G. Kore	1,30	1,60	Ekim/2024
Fransa	1,20	1,10	Ekim/2024
İtalya	0,90	0,70	Ekim/2024
Çin	0,30	0,40	Ekim/2024

Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek enflasyon oranına sahip 3 ülke; Arjantin, Türkiye, Rusya
En düşük enflasyon oranına sahip 3 ülke; Çin, İtalya, Fransa oldu.

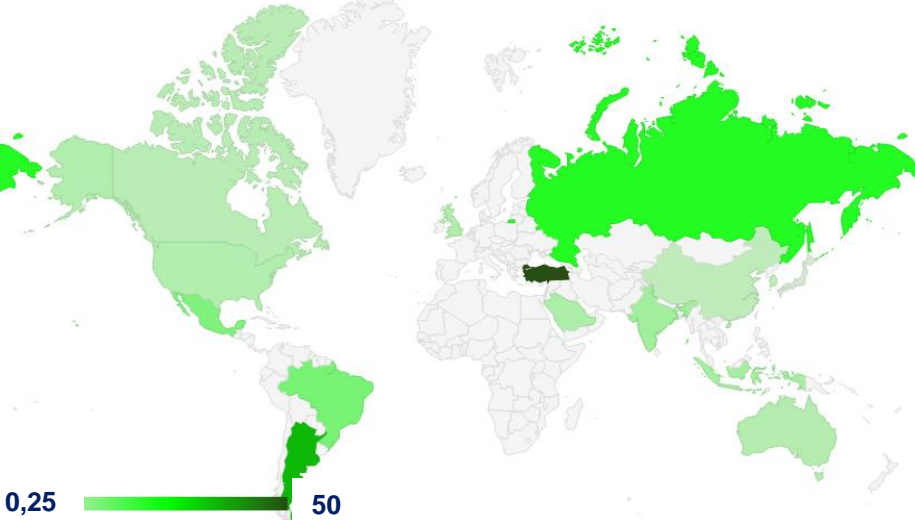
POLİTİKA FAİZ ORANI (%)

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

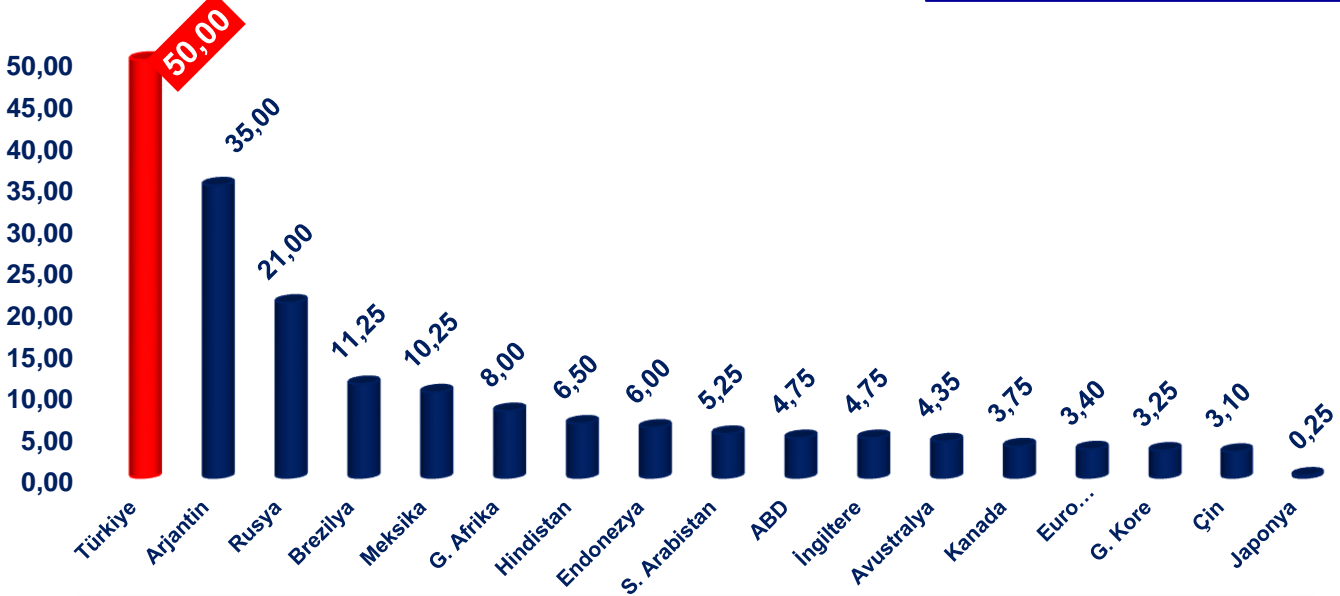

G20 ÜLKELERİ	Güncel Faiz (%)	Bir Önceki Faiz (%)	Güncel Dönem	Durum
Türkiye	50,00	50,00	Kasım/2024	Sabit
Arjantin	35,00	40,00	Kasım/2024	500 baz puan indirim
Rusya	21,00	19,00	Ekim/2024	200 baz puan artırım
Brezilya	11,25	10,75	Kasım/2024	50 baz puan artırım
Meksika	10,25	10,50	Kasım/2024	25 baz puan indirim
G. Afrika	8,00	8,00	Ekim/2024	Sabit
Hindistan	6,50	6,50	Ekim/2024	Sabit
Endonezya	6,00	6,00	Ekim/2024	Sabit
S. Arabistan	5,25	5,50	Kasım/2024	25 baz puan indirim
ABD	4,75	5,00	Kasım/2024	25 baz puan indirim
İngiltere	4,75	5,00	Kasım/2024	25 baz puan indirim
Avustralya	4,35	4,35	Kasım/2024	Sabit
Kanada	3,75	4,25	Ekim/2024	50 baz puan indirim
Euro Bölgesi	3,40	3,65	Ekim/2024	25 baz puan indirim
G. Kore	3,25	3,50	Ekim/2024	25 baz puan indirim
Çin	3,10	3,35	Ekim/2024	25 baz puan indirim
Japonya	0,25	0,25	Ekim/2024	Sabit

Güncel veriler itibarıyla,

- 5 Merkez Bankası faizi sabit bıraktı.**
- 9 Merkez Bankası faiz indirdi.**
- 2 Merkez Bankası faiz artırdı.**

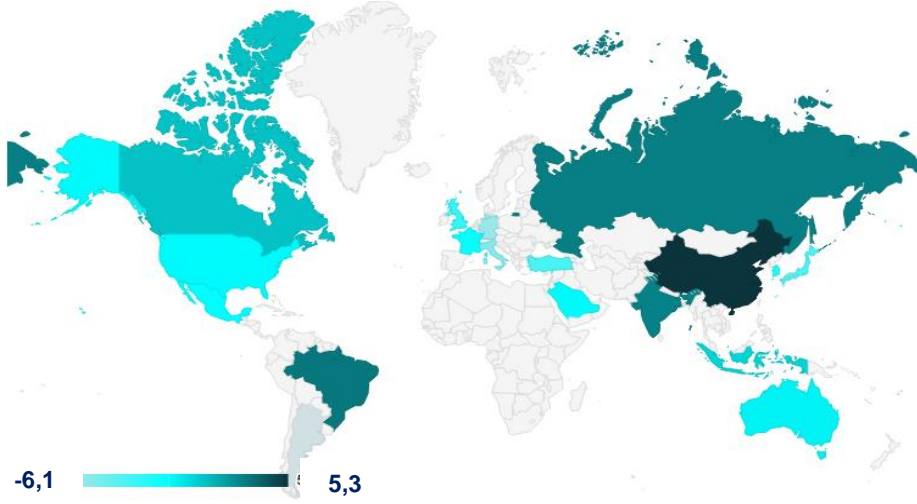
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

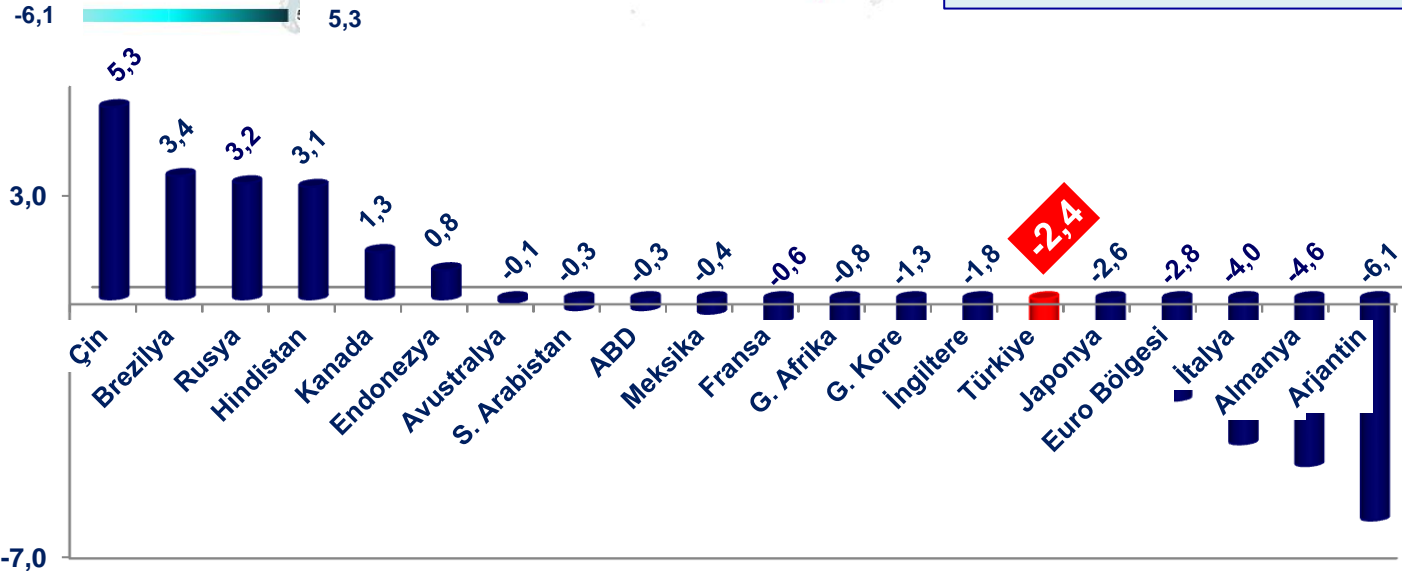
G20 ÜLKELERİ	Güncel San. Ürt. (%)	Bir Önceki Ayın San. Ürt. (%)	Güncel Dönem
Çin	5,3	5,4	Ekim/2024
Brezilya	3,4	2,3	Eylül/2024
Rusya	3,2	2,7	Eylül/2024
Hindistan	3,1	-0,1	Eylül/2024
Kanada	1,3	0	Ağustos/2024
Endonezya	0,8	-0,9	Ağustos/2024
Avustralya	-0,1	0,6	Haziran/2024
S. Arabistan	-0,3	2,9	Eylül/2024
ABD	-0,3	-0,7	Ekim/2024
Meksika	-0,4	-0,4	Eylül/2024
Fransa	-0,6	0,1	Eylül/2024
G. Afrika	-0,8	-0,8	Eylül/2024
G. Kore	-1,3	3,8	Eylül/2024
İngiltere	-1,8	-1,7	Eylül/2024
Türkiye	-2,4	-5,2	Eylül/2024
Japonya	-2,6	-4,9	Eylül/2024
Euro Bölgesi	-2,8	-0,1	Eylül/2024
İtalya	-4,0	-3,2	Eylül/2024
Almanya	-4,6	-3	Eylül/2024
Arjantin	-6,1	-6,9	Eylül/2024

Güncel veriler itibarıyla,

Sanayi üretimi
En çok artan 3 ülke;
Çin, Brezilya, Rusya

En çok daralan 3 ülke;
Arjantin, Almanya, İtalya oldu.

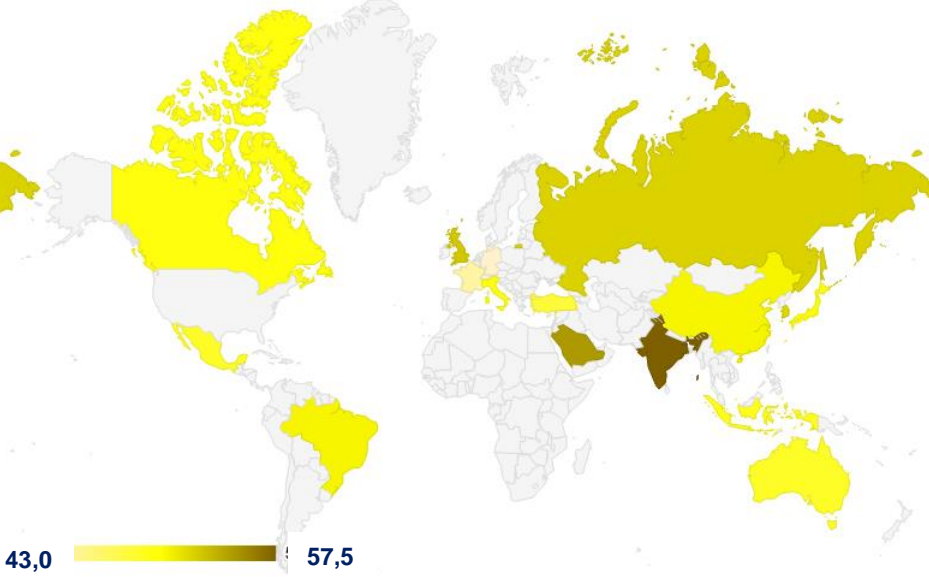

İMALAT PMI ENDEKSİ

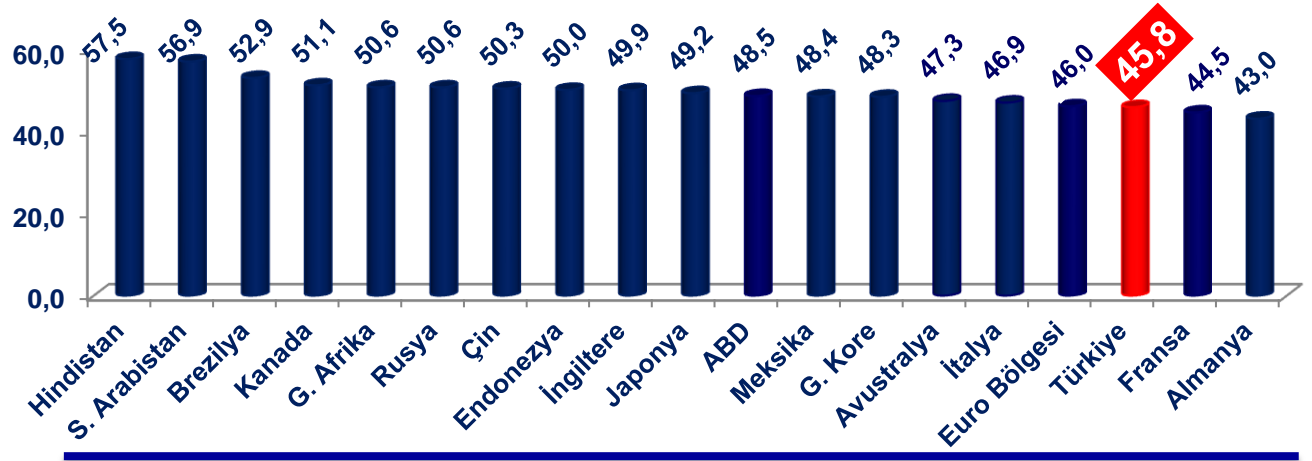

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

G20 ÜLKELERİ	Güncel İmalat PMI Endeksi (Ekim 2024)	Bir Önceki PMI Endeksi (Eylül 2024)	Değişim
Hindistan	57,5	56,5	1,0 puan artış
S. Arabistan	56,9	56,3	0,6 puan artış
Brezilya	52,9	53,2	-0,3 puan azalış
Kanada	51,1	50,4	0,7 puan artış
G. Afrika	50,6	51,0	-0,4 puan azalış
Rusya	50,6	49,5	1,1 puan artış
Çin	50,3	49,3	1,0 puan artış
Endonezya	50,0	49,2	0,8 puan artış
İngiltere	49,9	51,5	-1,6 puan azalış
Japonya	49,2	49,7	-0,5 puan azalış
ABD	48,5	47,3	1,2 puan artış
Meksika	48,4	47,3	1,1 puan artış
G. Kore	48,3	48,3	Sabit
Avustralya	47,3	46,7	0,6 puan artış
İtalya	46,9	48,3	-1,4 puan azalış
Euro Bölgesi	46,0	45,0	1,0 puan artış
Türkiye	45,8	44,3	1,5 puan artış
Fransa	44,5	44,6	-0,1 puan azalış
Almanya	43,0	40,6	2,4 puan artış

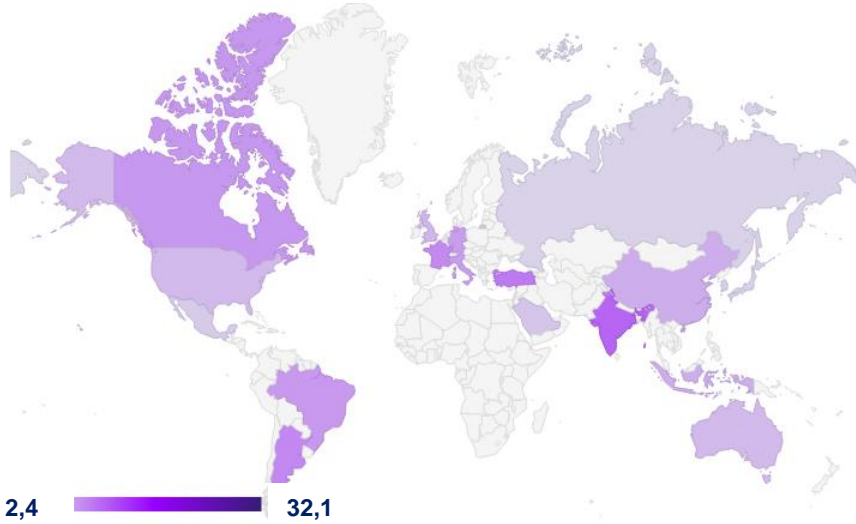
Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; Hindistan, S.Arabistan, Brezilya
En düşük imalat PMI Endeksine sahip 3 ülke; Almanya, Fransa, Türkiye oldu.

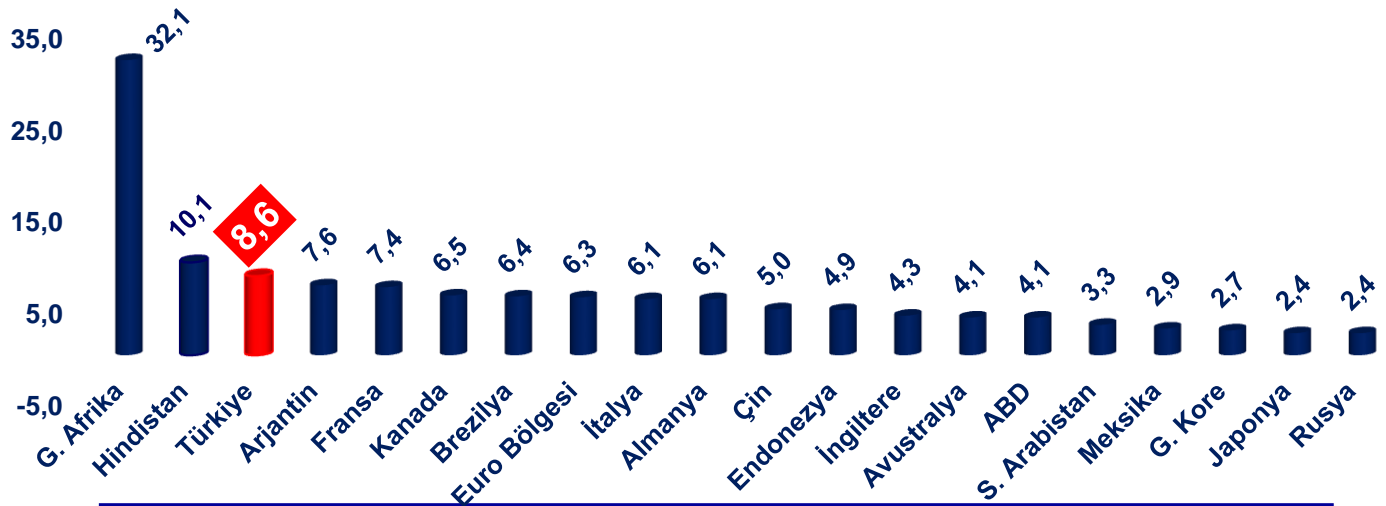
G20 ÜLKELERİ	Güncel İşsizlik (%)	Bir Önceki İşsizlik (%)	Güncel Dönem
G. Afrika	32,1	33,5	Eylül/2024
Hindistan	10,1	7,8	Ekim/2024
Türkiye	8,6	8,6	Eylül/2024
Arjantin	7,6	7,7	Haziran/2024
Fransa	7,4	7,3	Eylül/2024
Kanada	6,5	6,5	Ekim/2024
Brezilya	6,4	6,6	Eylül/2024
Euro Bölgesi	6,3	6,3	Eylül/2024
İtalya	6,1	6,1	Eylül/2024
Almanya	6,1	6,0	Ekim/2024
Çin	5,0	5,1	Ekim/2024
Endonezya	4,9	4,8	Eylül/2024
İngiltere	4,3	4,0	Eylül/2024
Avustralya	4,1	4,1	Ekim/2024
ABD	4,1	4,1	Ekim/2024
S. Arabistan	3,3	3,5	Haziran/2024
Meksika	2,9	3,0	Eylül/2024
G. Kore	2,7	2,5	Ekim/2024
Japonya	2,4	2,5	Eylül/2024
Rusya	2,4	2,4	Eylül/2024

Güncel veriler itibarıyla,

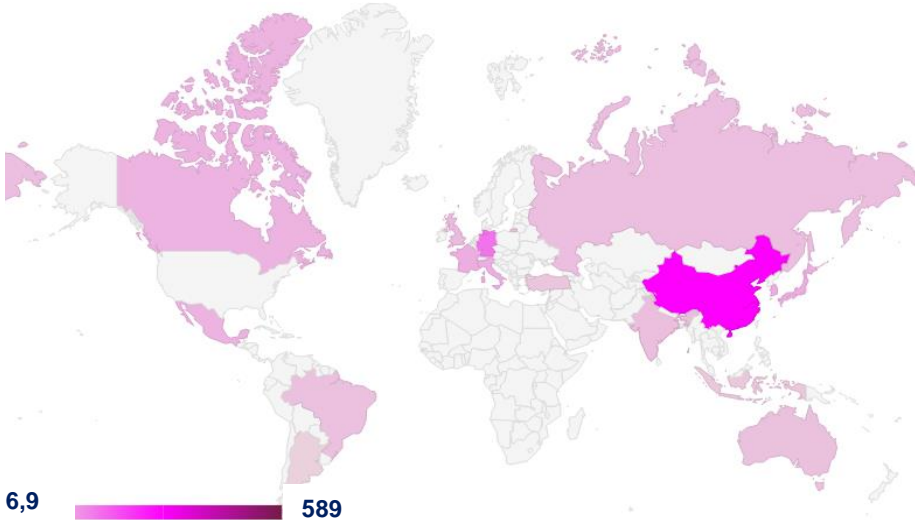
En yüksek işsizlik oranına sahip 3 ülke; G. Afrika, Hindistan, Türkiye

En düşük işsizlik oranına sahip 3 ülke; Rusya, Japonya, G. Kore oldu.

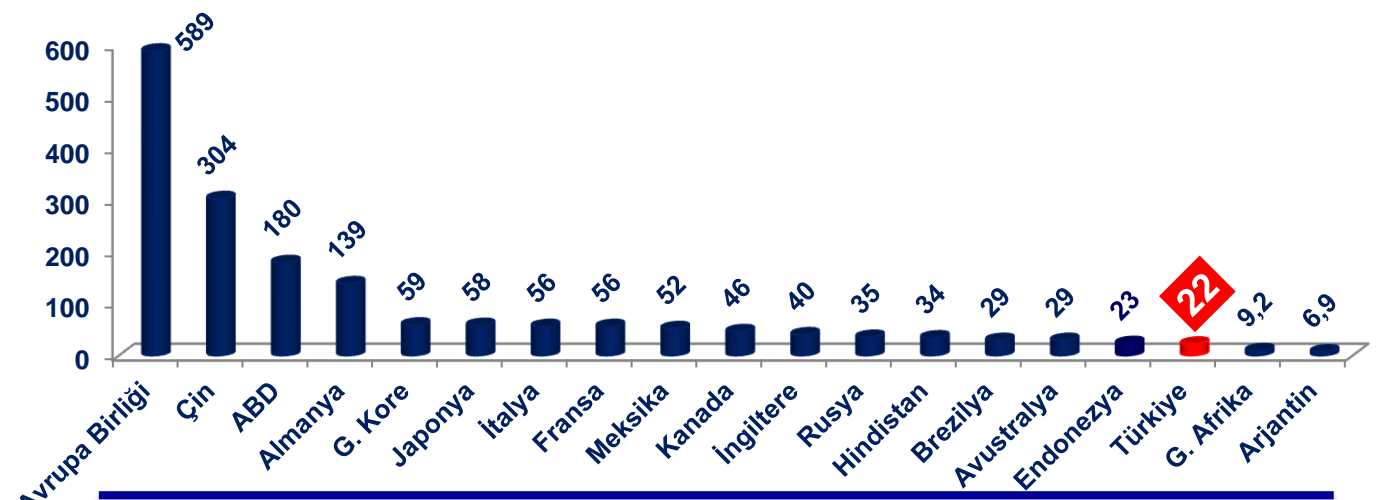

G20 ÜLKELERİ	Güncel Dönem İhracatı (Milyar \$)	Bir Önceki İhracat (Milyar \$)	Güncel Dönem
Avrupa Birliği	589	598	Haziran/2024
Çin	304	309	Eylül/2024
ABD	180	169	Ağustos/2024
Almanya	139	140	Haziran/2024
G. Kore	59	57	Eylül/2024
Japonya	58	61	Ağustos/2024
İtalya	56	61	Haziran/2024
Fransa	56	52	Haziran/2024
Meksika	52	55	Ağustos/2024
Kanada	46	47	Ağustos/2024
İngiltere	40	38	Ağustos/2024
Rusya	35	35	Ağustos/2024
Hindistan	34	35	Eylül/2024
Brezilya	29	28	Eylül/2024
Avustralya	29	28	Ağustos/2024
Endonezya	23	22	Ağustos/2024
Türkiye	22	22	Eylül/2024
G. Afrika	9,2	9,6	Ağustos/2024
Arjantin	6,9	6,8	Eylül/2024
DÜNYA	6.066	5.915	2024/II

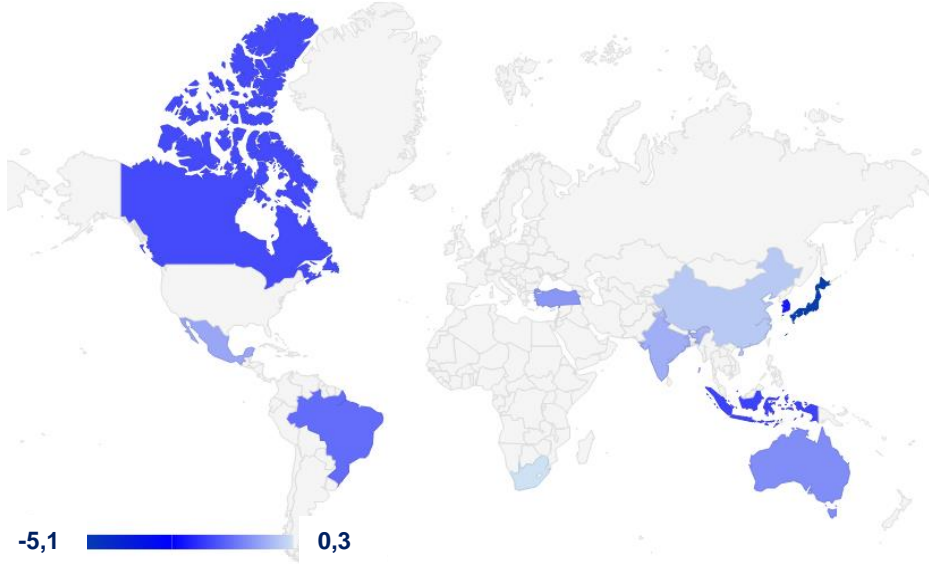

Güncel veriler itibarıyla,
En yüksek ihracat gerçekleřtirenler; Çin, ABD ve Almanya olmaya devam etti.

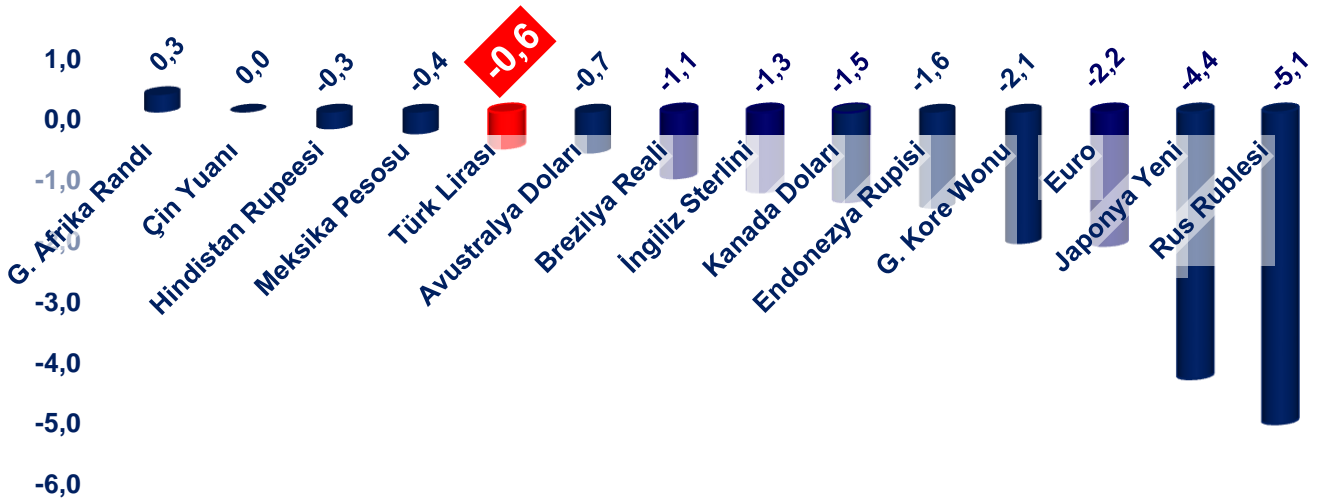
G20 ÜLKELERİ	Para Birimi Değeri/Dolar (Eylül 2024)	Para Birimi Değeri/Dolar (Ekim 2024)	Değişim (%)
G. Afrika Randı	17,61	17,56	0,3
Çin Yuanı	7,08	7,08	0,0
Hindistan Rupeesı	83,80	84,03	-0,3
Meksika Pesosu	19,60	19,67	-0,4
Türk Lirası	34,06	34,26	-0,6
Avustralya Doları	1,48	1,49	-0,7
Brezilya Reali	5,55	5,61	-1,1
İngiliz Sterlini	0,76	0,77	-1,3
Kanada Doları	1,35	1,37	-1,5
Endonezya Rupisi	15.333,76	15.578,08	-1,6
G. Kore Wonu	1.330,81	1.360,00	-2,1
Euro	0,90	0,92	-2,2
Japonya Yeni	143,15	149,67	-4,4
Rus Rublesi	91,19	96,09	-5,1

Güncel veriler itibarıyla,

Dolar karşısında en çok değer kazanan para birimi;
G. Afrika Randı,

En çok değer kaybeden 3 para birimi;
Rus Rublesi, Japon Yeni, Euro oldu.

EKİM 2024 PERFORMANSI

KUZEY AMERİKA

ABD Dow Jones: %-1,3
ABD S&P 500: %-0,9
Kanada S&P/TSX: %0,7

EURO BÖLGESİ

Almanya DAX: %-1,3
Fransa CAC40: %0,1
İtalya IT40: %-3,8

ASYA

Çin Shanghai: %-1,7
Japonya Nikkei225: %3,6
G. Kore Kospi50: %-1,7
Hindistan Nifty50: %-6,2
Endonezya JKSE: %0,6
Rusya RTSI: %-13,9
S. Arabistan TASI: %-1,6

İNGİLTERE

Londra FTSE100: %-1,5

TÜRKİYE

BİST 100: %-8,3

AFRİKA

G. Afrika JSE40: %-1,5

AVUSTRALYA

Avustralya ASPX200: %-1,3

LATİN AMERİKA

Brezilya IBX50: %-1,5
Arjantin S&P Merval: %8,9
Meksika FTSE: %-3,0

Elon Musk'ın beyin çipi üzerinde çalışan şirketi Neuralink, Kanada'da yer alan University Health Network Hastanesi'nde test edilmek üzere onay aldı. Onay ile birlikte şirket, beyin çipi ile felçli kişilerin dijital cihazları kullanma yeteneklerini test edebilecek. Böylece Neuralink tarafından, felçli kişilere yalnızca düşünce gücüyle dijital cihazları kullanma kabiliyeti kazandırmak amacıyla tasarlanan cihazın ilk klinik denemesi yapılmış olacak.

Güneş enerjisi teknolojisinde devrim niteliğinde bir gelişme kaydedildi. Imperial College London iş birliğiyle yürütülen çalışma ile mucize malzeme olarak adlandırılan perovskit kullanılarak üretilen güneş panellerinin verimliliğinde %23, çalışma ömründe %66 sağlandı. Bu yenilikçi panelleri test etmek için 12.5 MW kapasiteli bir güneş çiftliği kurulması planlanıyor.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Türkiye'nin ilk kuantum bilgisayarı Quant'ın resmi tanıtımını gerçekleştirdi. Kuantum bilgisayarlar, normal bilgisayarlardan farklı olarak işlemleri "bit" yerine "kuantum bitleri" (kubit olarak geçiyor) ile gerçekleştiriyor. Üzerinde çalışmaların aktif olarak devam ettiği kuantum bilgisayar teknolojisi, son kullanıcıya hitap etmiyor ve sadece bilimsel araştırmalar için kullanılıyor. Türkiye'nin ilk kuantum bilgisayarı, TOBB ETÜ tarafından tarihi bir adım olarak nitelendirildi.

Türkiye, dünya havacılık tarihinde bir ilke imza attı. Baykar tarafından tasarlanan Bayraktar TB3 insansız hava aracı, TCG Anadolu gemisinden kalkış ve iniş testlerini başarıyla tamamladı. Böylece, Bayraktar TB3, kısa pistli bir gemiden iniş ve kalkış yapmayı başaran dünyadaki ilk silahlı insansız hava aracı (SiHA) oldu.

ENFLASYON (EKİM 2024)

TÜFE
Yİ-ÜFE

Yıllık
%48,58
%32,24

Aylık
%2,88
%1,29

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %40,11, su temininde %43,19, imalatta %32,85, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %20,47 artış kaydedildi.

2024 Ekim ayında

TÜFE'de ana harcama gruplarına göre;

YILLIK EN DÜŞÜK ARTIŞ

- Ulaştırma %26,14
- Giyim ve ayakkabı %31,37
- Haberleşme %37,77
- Ev eşyası %39,22

YILLIK EN YÜKSEK ARTIŞ

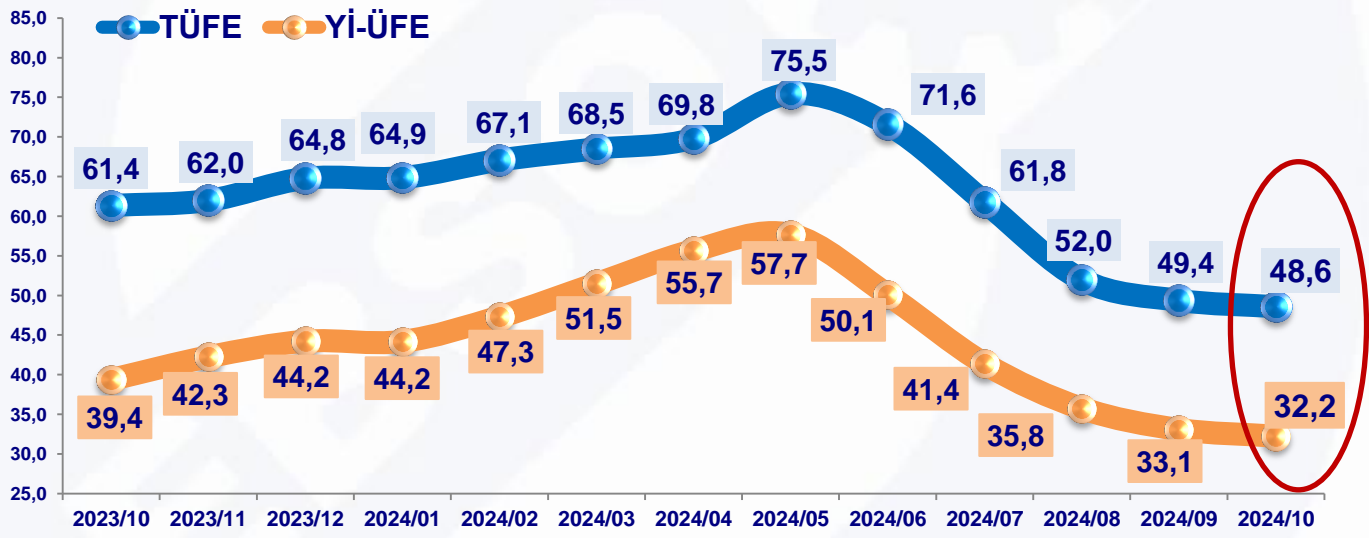
- Eğitim %93,66
- Konut %89,39
- Lokanta ve oteller %62,09
- Alkollü içecekler ve tütün %52,15

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç

TÜFE

Yıllık %47,10
Aylık %2,69
arttı.

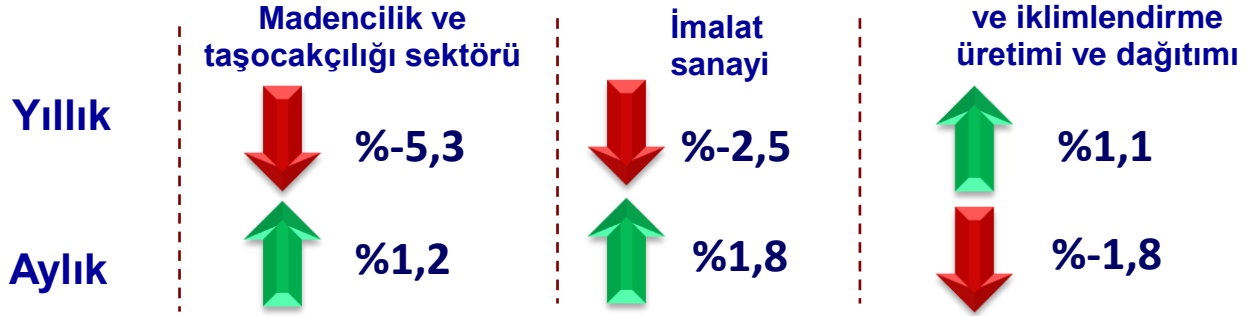
Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

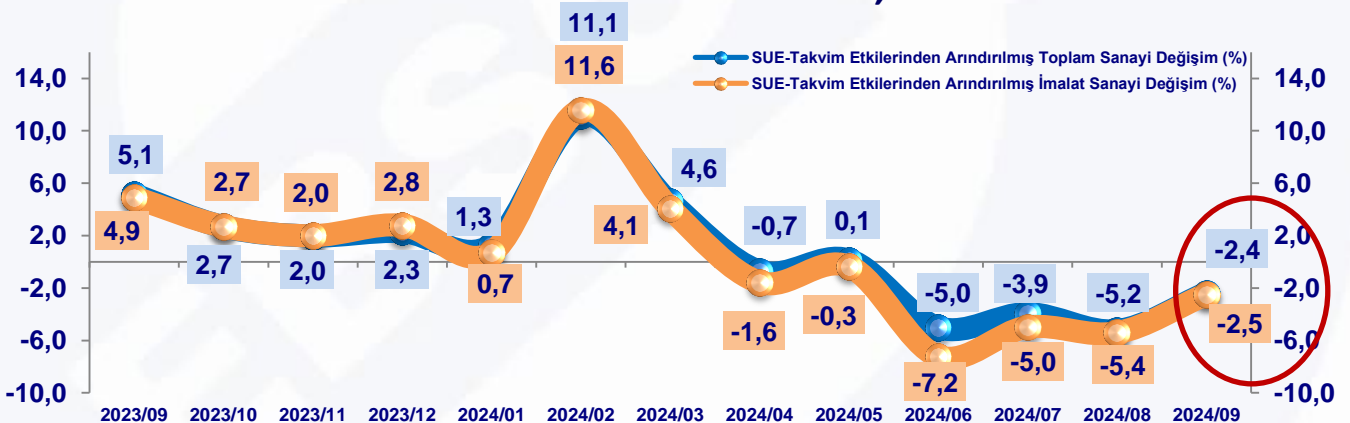
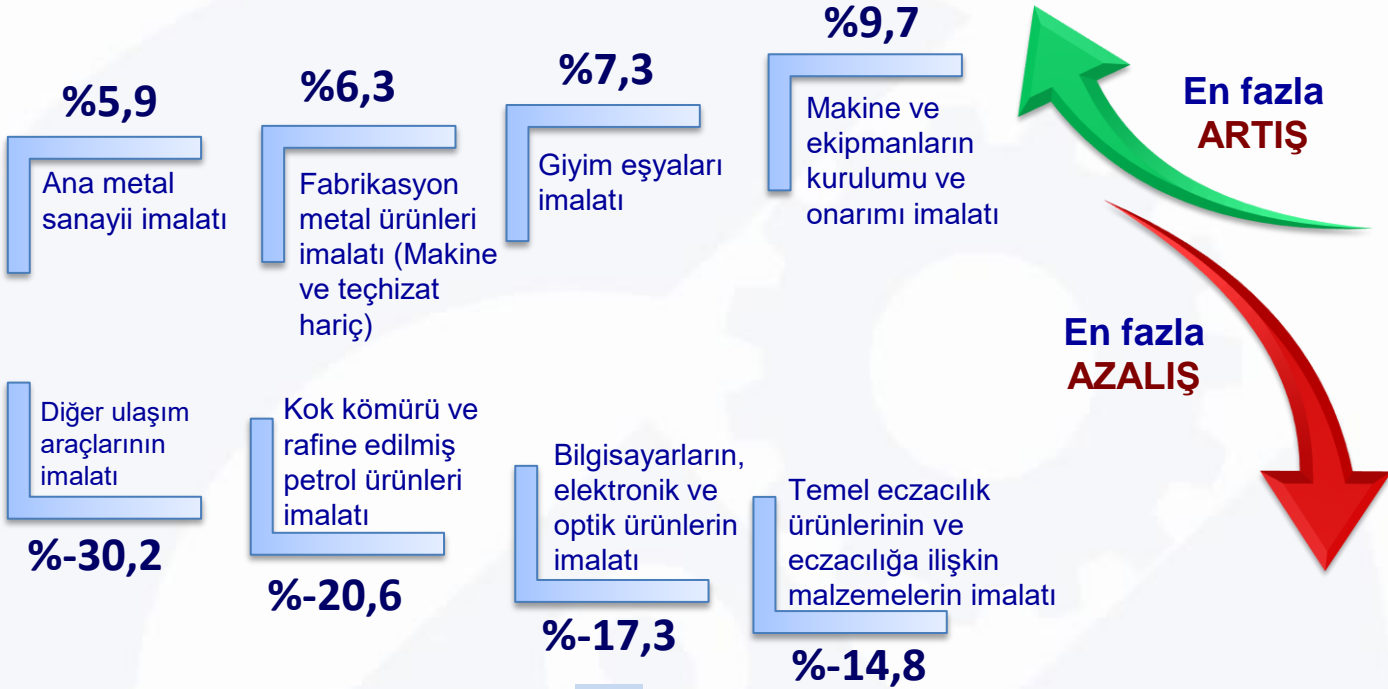

Sanayi üretim endeksi; 2024 yılı Eylül ayında yıllık bazda %2,4 azalırken, aylık bazda ise %1,6 arttı.

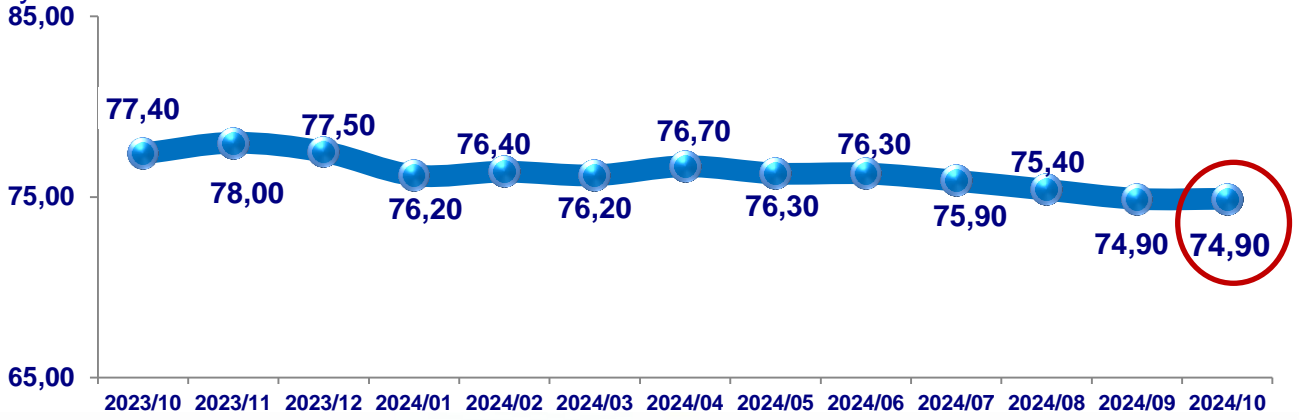

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre, ana sanayi gruplarından 2024 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre, enerjide %6,2 azalış, sermaye malında %3,8, dayanıklı tüketim malında %2,9, ara malında %3,0 ve dayanıksız tüketim malında %0,6 artış kaydedildi.

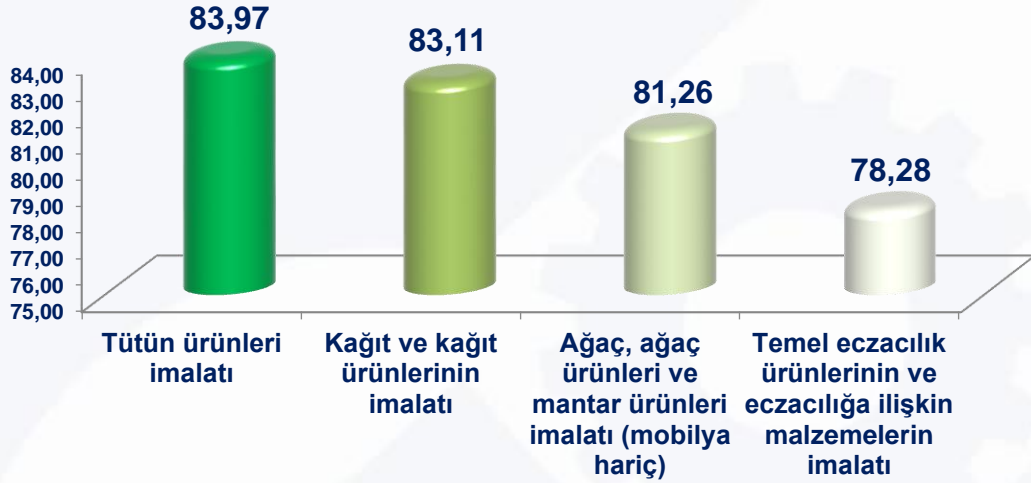
İmalat Sanayinin Alt Sektörlerinde Değişim Oranları

Kapasite Kullanımı; 2024 yılı Ekim ayında değişim göstermeyerek %74,90 ile yatay seyrini korudu.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

İşsizlik Oranı

%8,6

İşsiz sayısı

35 bin kişi artarak

3 Milyon 100 Bin kişi

İstihdam Oranı

%49,7

İstihdam edilenlerin sayısı

95 bin kişi artarak

32 Milyon 823 Bin kişi

İşgücü 2024 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 131 bin kişi artarak 35 milyon 923 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,2 puan artarak %54,4 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %72,1 iken kadınlarda %37,0 oldu.

2024 yılında Eylül ayında İşsizlik oranı, erkeklerde %6,7, kadınlarda %12,3 kaydedildi.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri Eylül

	Toplam	
	2023	2024
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Milyon kişi)	65,5	66,0
İşgücü (Milyon kişi)	34,9	35,9
İstihdam (Milyon kişi)	31,7	32,8
İşsiz (Milyon kişi)	3,2	3,1
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	30,7	30,1
İşgücüne katılma oranı (%)	53,2	54,4
İstihdam oranı (%)	48,4	49,7
İşsizlik oranı (%)	9,1	8,6
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	16,4	17,1

GENÇ NÜFUSTA;
2024 yılı Eylül ayında;
İşsizlik Oranı %17,1
İstihdam Oranı %39,4
arttı.

*Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2024 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre aynı seviyede kalarak 42,7 saat olarak gerçekleşti.

	2023	2024
	Eylül	
Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı (1)	%14,6	%17,3
İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı (2)	%16,7	%17,9
Atıl işgücü oranı (3)	%21,8	%25,6

TAMAMLAYICI
İŞGÜCÜ
GÖSTERGELERİ

(1) Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.

(2) İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

(3) Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

(Ekim 2024)

(BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE)

REEL
KESİM
GÜVEN
ENDEKSİ2,1 puan artarak
100,9
seviyesinde
gerçekleşti.TÜKETİCİ
GÜVEN
ENDEKSİ2,3 puan artarak
80,6 ile yukarı
yönlü seyrini
korudu.EKONOMİK
GÜVEN
ENDEKSİ3,0 puan artarak
98,0 seviyesinde
gerçekleşti.

Tüketici ve Ekonomik Güven endeksleri 2024 yılı Ekim ayında da iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajını altında kalmaya devam etti.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2023			
Ekim	103,3	74,6	96,6
2023 Yıllık	104,4	79,4	98,5
2024			
Ağustos	98,5	76,4	93,1
Eylül	98,8	78,2	95,0
Ekim	100,9	80,6	98,0

*100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir. Ekonomik güven endeksi mevsim etkilerinden arındırılmış alt endeksler kullanılarak hesaplanmaktadır.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2023 yılı Ekim ayında 95 milyar 461 milyon TL açık vermiş iken 2024 yılı Ekim ayında 186 milyar 271 milyon TL açık verdi.

Ekim 2024

Bütçe Gelirleri ↑ Bütçe Giderleri

%62,4

769 MİLYAR TL

%67,9

955 MİLYAR TL

2024 yılı Ekim ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %57,2 oranında artarak 643 milyar 605 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç giderler %63,1 oranında artarak 819 milyar 260 milyon TL seviyesine ulaştı.

Ayrıca, 2023 yılı Ekim ayında 28 milyar 651 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2024 yılı Ekim ayında 50 milyar 53 milyon TL faiz dışı açık verildi.

Milyon TL	Ekim 2024	Ocak-Ekim 2024	2024/2023 Değişim Oranı (%) (Ocak-Ekim)
Bütçe Gelirleri	769.207	6.853.826	75,1
Bütçe Giderleri	955.478	8.114.115	79,4
Bütçe Dengesi	-186.271	-1.260.289	-107,3

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Cari işlemler hesabı; 2024 yılı Eylül ayında piyasa beklentileri doğrultusunda yıllık bazda 3,0 milyar dolar gerçekleşerek son dört aydır fazla vermeyi sürdürdü. Cari açığı yüksek seyreden seyahat gelirleri destekledi. 12 aylık kümülatifte ise, cari açık 9,7 milyar dolar ile yaklaşık son üç yılın en düşük seviyesinde gerçekleşti.

Milyon Dolar	Eylül		Ocak-Eylül		12 Aylık Kümülatif
	2023	2024	2023	2024	2024
CARI İŞLEMLER HESABI	2.796	2.988	-36.122	-5.271	-9.652
SERMAYE HESABI	-23	-6	-167	-111	-149
FİNANS HESABI	447	-3.257	-44.602	-26.105	-36.273
Doğrudan Yatırımlar (net)	300	-649	-2.772	-3.443	-5.659
Portföy Yatırımlar (net)	-811	-370	-1.738	-15.568	-21.969
Diğer Yatırımlar (net)	-6.705	-1.519	-29.134	-2.956	-13.438
Rezerv Varlıklar (net)	7.663	-719	-10.958	-4.138	4.793
Net Hata ve Noksan	-2.326	-6.239	-8.313	-20.723	-26.472

Net doğrudan yatırımlarda 2024 yılı Eylül ayında 649 milyon dolar, 2024 yılı Ocak-Eylül döneminde 3,4 milyar dolar sermaye girişi kaydedildi. Portföy yatırımlarında 370 milyon dolar sermaye girişi gözlenirken, yılın ilk 9 ayında ise 15,6 milyar dolara ulaştı. Diğer yatırımlarda son üç ayın ardından 2024 yılı Eylül ayında 1,5 milyar dolarlık sermaye girişi yaşanırken, 2024 yılı Ocak-Eylül döneminde ise, 3,0 milyar dolara erişti.

Rezerv varlıklar; 2024 yılının Eylül ayında 719 milyon dolar azalırken, 2024 yılı Ocak-Eylül döneminde 4,1 milyar dolara geriledi. Eylül ayında net hata ve noksan kaleminde 6,2 milyar dolarlık, yılın ilk 9 aylık döneminde 20,7 milyar dolar ile güçlü bir sermaye çıkışı gözlemlendi.

Cari dengeyi, olumlu seyreden turizm gelirlerinin ağırlıklı olduğu hizmet gelirleri kaleminin desteklediği görüldü. Ana ihracat pazarlarımızın iyileşme yönünde ivme kazanması cari dengeye pozitif etki yaratması açısından önemli görülmektedir. Önümüzdeki günlerde petrol fiyatlarındaki gerileme, içeride sıkılaştan finansal koşullar, düşük altın ithalatı ve zayıf iç talep cari açık üzerinde belirleyici olacaktır.

Doğrudan yatırımlar

-649
Milyon \$

Sermaye girişi

Diğer yatırımlar

-1,5
Milyar \$

Sermaye girişi

Portföy yatırımları

-370
Milyon \$

Sermaye girişi

Milyar Dolar	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Eylül 2023	186,9	-0,7	274,5	1,2	-87,7	5,4	201,8	-8,6
Ocak-Eylül 2024	192,8	3,2	252,6	-8,0	-59,9	-31,7	175,7	-12,9
Eylül 2023	22,4	-0,8	27,5	-14,6	-5,1	-47,0	19,6	-24,3
Eylül 2024	22,0	-1,9	27,1	-1,4	-5,1	0,7	18,4	-6,2

2023 yılı Eylül ayında %40,3 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2024 yılı Eylül ayında %41,1'e yükseldi. AB'ye yapılan ihracat %0,1 oranında artarak 9,0 milyar dolar, AB'den yapılan ithalat %11,4 oranında artarak 8,9 milyar dolar olarak kaydedildi.

İZMİR

2024 yılı Eylül ayında;

İhracat değişim göstermeyerek

1,4 milyar \$,

İthalat %-8,4 azalarak

1,0 milyar \$

İHRACAT (Milyar \$) İTHALAT

2,9 Motorlu kara taşıtları

Mineral yakıtlar, mineral yağlar

4,7

2,2 Kazanlar, makineler

Kazanlar, makineler

3,2

1,4 Elektrikli makina ve cihazlar

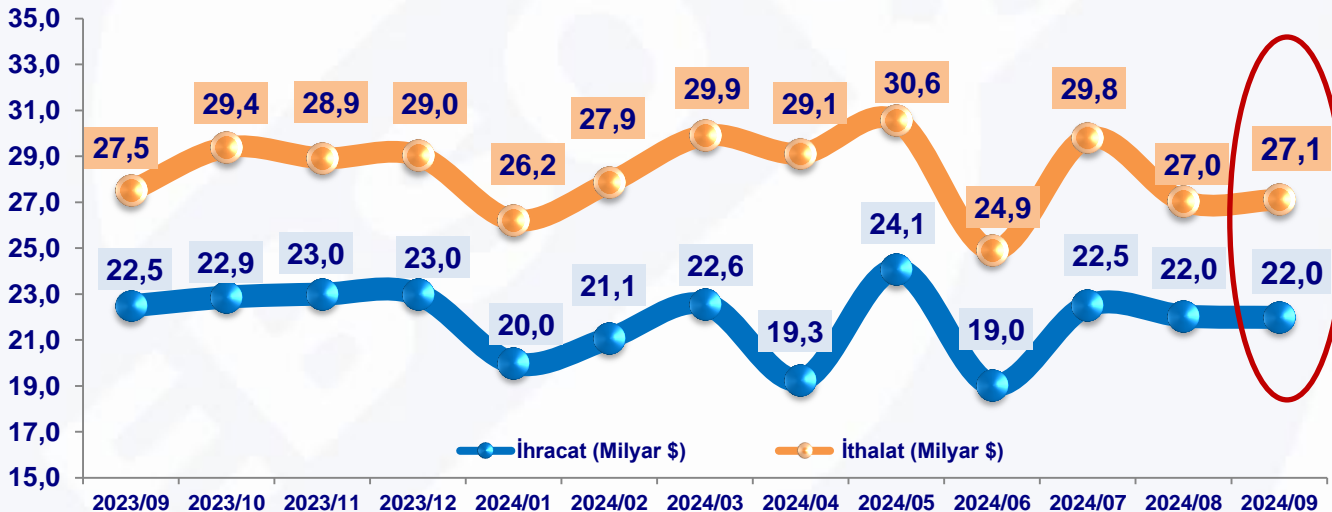
Elektrikli makina ve cihazlar

2,5

1,0 Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar

Motorlu kara taşıtları

2,4

GÖSTERGE ADI	2020	2021	2022	2023	SON VERİLER		
					2023/IV	2024/I	2024/II
BÜYÜME							
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	717,1	807,9	905,8	1.130,0	307,9	286,7	308,2
Kişi başı Milli Gelir (\$)	8.600	9.601	10.659	13.243	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	1,8	11,4	5,5	5,1	4,6	5,3	2,5
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	3,0	18,6	4,3	2,5	2,8	3,6	-2,9
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	26,7	28,8	30,7	31,6	32,7	32,8	32,8
İstihdam Oranı (%)	42,7	45,2	47,5	48,4	49,6	49,7	49,7
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	4,0	3,9	3,6	3,3	3,1	3,1	3,1
İşsizlik Oranı (%)	13,1	12,0	10,5	9,4	8,8	8,6	8,6
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)	24,7	22,8	19,6	17,4	16,5	16,8	17,1
İSTİHDAMDAN SANAĞI SEKTÖRÜ	2020	2021	2022	2023	2024/I	2024/II	2024/III
İstihdamda Sanayi Sektörünün Payı (%)	20,5	21,3	21,7	21,2	20,7	20,5	20,5
ENFLASYON (%)	2020	2021	2022	2023	Ağu.24	Eyl.24	Eki.24
Yİ-ÜFE (yıllık)	25,2	79,9	97,7	44,2	35,8	33,1	32,4
YD-ÜFE (yıllık)	37,6	87,6	49,9	58,4	28,7	32,4	30,7
TÜFE (yıllık)	14,6	36,1	64,3	64,8	52,0	49,4	48,6
DIŞ TİCARET (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
İhracat	170	225	254	256	22,5	22,0	22,0
İthalat	220	271	364	362	29,8	27,0	27,1
Dış Ticaret Dengesi	-50	-46	-110	-106	-7,3	-5,0	-5,1
Cari İşlemler Dengesi	-31,1	-6,4	-46,6	-40,5	1,5	4,9	3,0
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL) (Nominal Değer)	834	877	1.374	1.254	63,4	115,3	54,6
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	10.145	12.484	13.538	15.761	771	1.059	931
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	5.791	7.098	6.985	5.863	614	304	441
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
Kurulan Şirket Sayıları	101.318	109.695	140.229	128.528	9.713	9.272	10.243
Kapanan Şirket Sayıları	15.366	16.222	23.170	25.883	2.889	1.806	2.156
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-121,1	-119,4	-87,4	-82,1	-114,4	-122,4	-130,1
BORÇLANMA (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	2023-IV	2024-I	2024-II
Dış Borç Stoku	428,4	435,2	456,7	499,9	499,9	502,3	512,0
Kamu	177,6	178,6	185,2	201,7	201,7	207,5	210,7
Özel	229,4	230,5	238,8	251,9	251,9	248,7	256,6
İÇ BORÇ STOKU (Milyar TL)	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
İç Borç Stoku	1.060	1.321	1.905	3.209	4.018	4.191	4.374
KREDİLER (Milyar \$)	2020	2021	2022	2023	2024/I	2024/II	2024/III
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	170,3	164,7	157,4	164,2	165,9	170,9	178,5
SANAĞI ÜRETİM ENDEKSİ (Takv. Etk. Arındırılmış)	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
Toplam Sanayi (%)	1,5	19,7	4,7	1,6	-3,9	-5,2	-2,4
İmalat Sanayi (%)	1,8	20,9	5,7	2,2	-5,0	-5,4	-2,5
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2020	2021	2022	2023	Ağu.24	Eyl.24	Eki.24
Kapasite Kullanım Oranı	71,9	76,6	77,2	76,3	75,4	74,9	74,9
GÜVEN ENDEKSLERİ	2020	2021	2022	2023	Ağu.24	Eyl.24	Eki.24
Reel Kesim Güven Endeksi	98,2	110,6	104,6	104,4	98,5	98,8	100,9
Tüketici Güven Endeksi	81,0	79,0	71,3	79,4	76,4	78,2	80,6
Ekonomik Güven Endeksi	88,1	99,1	96,9	98,5	93,1	95,0	98,0
SANAĞI CİRO ENDEKSİ	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
Sanayi Ciro Endeksi	60,0	100,0	211,8	322,3	448,9	444,3	484,5
ELEKTRİK ENERJİSİ	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Ağu.24
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon) (Mwh)	294,1	319,1	312,7	310,0	22,1	32,1	31,7
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon) (Mwh)	233,4	253,5	253,6	255,1	26,0	27,2	27,6
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)	2020	2021	2022	2023	Ağu.24	Eyl.24	Eki.24
Bütçe Dengesi	-175,3	-201,5	-142,7	-1.375,0	-129,6	-100,5	-186,3
PROTESTOLU SENET	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	571	420	292	219	22	21	21
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	2.185	2.909	3.275	4.435	756	515	430
KARŞILIKSIZ ÇEK	2020	2021	2022	2023	Tem.24	Ağu.24	Eyl.24
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	195.074	152.582	123.619	146.905	34.397	17.931	32.723
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	83.633	45.937	31.226	37.565	6.037	2.266	2.758
BORSA VE DÖVİZ	2020	2021	2022	2023	Ağu.24	Eyl.24	Eki.24
BIST 100 Endeksi	1.134	1.498	3.081	6.391	9.833	9.666	8.864
Dolar/TL	7,01	8,89	16,56	23,74	33,56	33,97	34,17
İmalat PMI Endeksi	50,0	52,1	48,2	49,8	47,8	44,3	45,8

GÖSTERGE ADI	2021	2022	2023	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ				YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.		
Nüfus (Bin)	4.425	4.462	4.479			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,2	5,2	5,2			
Nüfus Artış Hızı (‰)	7,1	8,2	3,9			
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	12,7	7,1	1,1			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.588	1.731	1.759			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	32,9	32,4	32,8			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	273	260	226			
İşsizlik Oranı (%)	14,7	13,0	11,4			
TARIMSAL İHRACAT						
Toplam Tarım Ürünleri İhracatı (Milyar \$)	2,9	3,3	3,6			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	74	80	74			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	124	130	-			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişibaşı MG (Dolar)	11.647	13.201	-			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)				Temmuz.24	Ağustos.24	Eylül.24
İhracat	14.737	17.014	17.185	1.433	1.448	1.388
İthalat	10.957	13.576	12.929	1.065	972	1.000
Dış Ticaret Dengesi	3.780	3.439	4.256	368	476	387
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,6	6,7	6,7	6,4	6,5	6,3
KAPASİTE KULLANIMI (%)				2024-I	2024-II	2024-III
Kapasite Kullanım Oranı	63	65	64	63	57	62
PROTESTOLU SENETLER				Ağustos.24	Eylül.24	Ekim.24
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	28.857	20.596	15.184	1.407	1.390	1.542
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	6,9	7,1	6,9	6,6	6,7	6,5
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	668	517	984	449	327	471
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Ekim.23	Kasım.23	Aralık.23
Belge Adedi	679	812	997	62	71	102
Yatırım (Milyon TL)	45.499	77.754	52.017	3.633	4.078	2.869
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,2	5,7	4,1	4,9	7,7	3,1
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,2	5,7	6,2	9,3	3,8
MALİ / FİNANS				Ağustos.24	Eylül.24	Ekim.24
Bütçe Gelir/Gider	4,8	5,1	4,4	3,3	3,3	3,3
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,4	10,5	9,6	9,6	9,5	9,5
BANKACILIK				2024-I	2024-II	2024-III
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	88,4	87,4	84,6	88,7	88,5	87,3
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,6	5,5	5,3	5,5	5,6	5,6
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	4,9	5,2	5,3	5,4	5,4	5,4
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER				Temmuz.24	Ağustos.24	Eylül.24
Kurulan Şirket Sayısı	6.654	8.136	7.978	566	645	583
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,8	6,2	5,8	7,0	5,7
Kapanan Şirket Sayısı	976	1.452	1.549	156	126	121
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,3	6,0	5,4	7,0	5,6
MARKA-PATENT SAYISI				Ağustos.24	Eylül.24	Ekim.24
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	6.969	9.068	8.125	768	894	993
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,5	6,6	6,0	6,4	6,4
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	139	163	112	25	24	35
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,2	4,8	4,4	4,5	3,5	4,9
TURİZM				Temmuz.24	Ağustos.24	Eylül.24
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	636	1.462	1.492	302	265	222
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,6	3,3	3,0	4,1	3,9	3,7
MOTORLU KARA TAŞITLARI				Ağustos.24	Eylül.24	Ekim.24
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,2	6,3	6,2	6,2	6,2

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TPMK, TEİAŞ-EPDK *Aylık veriler, başvuru verileri, yıllık veriler tescil verileridir.

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Aslıhan ALGAN

Sorumlu Yönetici

Özdem EKİNCİ

İletişim

Ekonomi bülteni ile ilgili görüş ve önerilerinizi, arastirma@ebso.org.tr adresine mail atarak paylaşabilirsiniz.

Önceki sayılar

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <https://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomi-bulteni> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

EBSO'yu sosyal medyadan takip etmek için ilgili logoyu tıklayabilirsiniz.

X

Instagram

Facebook

Linkedin

Youtube

